

În creierul uman există un centru al credinței care în mod persuasiv trebuie activat. Dacă religia este nihilată prin felurite mecanisme, atunci - îndeosebi tineretul - crede masiv în reclame, mărci, branduri induse masiv...

Apar odată la patru ani sau cinci, în cazul alegerii președintelui, prilej în care o cohortă de politrucii vin pe media (care pe acest pasaj își umflă conturile) și promit alegătorilor marea cu sarea. Din această ultimă expresie, ar rezulta că marea în accepțiunea generală este un domeniu vast pe care pot naviga și oamenii adevărați dar și impostorii. Ce ar fi sarea, în mentalul locuitorilor de pe alte meleaguri, dar și la noi, că de fapt acest mineral este indispensabil viețuirii omenirii, în general a mamiferelor dar și a altora cu sânge rece. Cum s-ar spune, această combinație expresivă este necesară atât speciei umane dar și a majorității regnului animal, vegetal, piscicol etc.

Acum la modă este un alt compus, sarea și piperul, necesare viitorilor aderenți, doritori, vânzători de posturi, în fine o pleiadă de fripturiști care visează sinecuri ori locuri călduțe în structurile social-economice și politice ale țării, acum fiind în faza de coacere. Vânzătorii de iluzii au inundat societatea noastră zisă modernă; pe naiba! Este într-o cădere liberă. În prim-plan ar fi cei care prin metode magice de vindecare psihoemoțională, de te face bine de mai toate relele care se abat asupra ta. Vânzătorii de iluzii au o veche tradiție și anume cu cât societatea era mai slabă/labilă, cu atât cei care ofereau soluții ieșeau în față fiind credibili în opoziție cu cei normali care propovăduiau

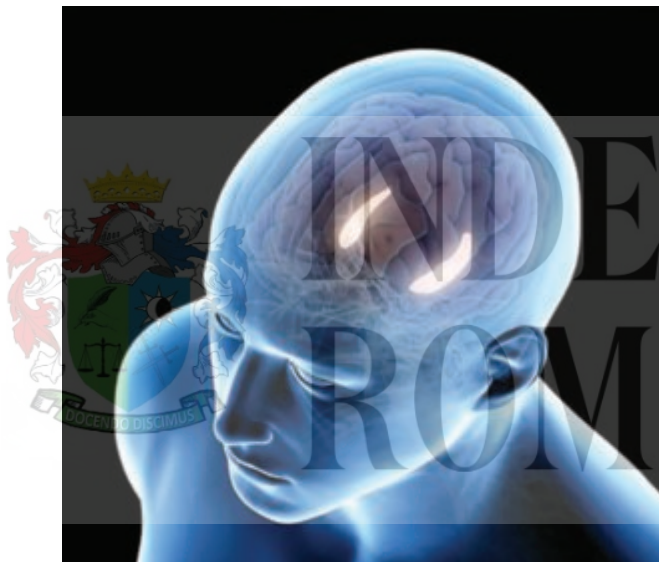
prudența.

Farsorii care vând iluzii sunt omniprezenți, fie că sunt în sferapoliticii ori în zona marketingului, ei pozează în salvatori, militând tot timpul ca oameni de succes, având la îndemână o sumedenie de trucuri pentru fraieri. Fie că sunt vrăjitoare care te scapă de toate nenorocirile și te îndreaptă spre o viitoare prea îndestulare, scamatori care fură din buzunare, lideri ai unor secte ori cei care ne-au invadat după '90 și au ras la propriu economia românească, evident cu concursul masiv al trădătorilor românași, ăia de ai noștri. În creierul uman există un centru al credinței care în mod persuasiv trebuie activat. Dacă religia este nihilată prin felurite mecanisme, atunci - îndeosebi tineretul - crede masiv în reclame, mărci, branduri induse masiv, vectori de imagine (chiar modelată pe AI) manipulând creierul celor care cred cu adevărat în acele fake-uri.

De pildă oamenii vor fi îndrumați să consume un anumit produs farmaceutic, despre care, reclamele bine ticluite îl arată că te face bine de orice maladie, dar care în realitate doar te părăpălește adică te face doar un pic mai bine. În acest context dispar medicamente/leacuri cu adevărat benefice fiind înlocuite cu unele discutabile dar care sunt mult mai scumpe. Trecând în zona concretului, țara noastră pe toate planurile este în ultimii 35 de ani doar în zona iluziilor perdante. Acum, că nu avem destule pe cap, la ordinea zilei este un mic scandal în jurul Tezaurului României, exportat în Rusia,

atunci țaristă, în anul 1917 și care nu a mai ajuns la noi, decât într-o cantitate infimă mai ales în perioada comunistă. Și așa, la înapoierea de la Moscova, un fost ministru de externe român din acele timpuri (Grigore Preoteasa) a cam fost prăbușit cu avionul în care era, iar pentru o lungă perioadă de timp ne-a pierit apetitul de a mai cere conducătorilor sovietici/ruși ceva din acel tezaur. A fost o iluzie că rușii vor ceda ceva din acel uriaș depozit de valori. Ei după al Doilea Război au demontat sute de fabrici/uzine pe care le-au relocat la ei, trecând rapid de la o dezvoltare semifeudală la una preindustrială cu accent pe industria de război. Acum pe planeta noastră sunt împinse în față alte iluzii.

Peste tot în lume se ridică fel de fel de ziduri, mai mult ori mai puțin vizibile. Cortina de Fier căzută prin '90 încetul cu încetul a cuprins aproape întreaga planetă. Pe la noi prin Europa avem granițe Schenghen, avem și mentalități izvorâte din ambițiile fostelor imperii. Actualii conducători se erijează acum, în mod anacronic cuplându-se într-un fel cu trecutul istoric. Imperiul Otoman sub Kemal Mustafa Atatürk (născut în Macedonia) Părintele turcilor a modernizat prin 1924 o navă - Turcia - ajunsă într-o totală derivă. Actualul președinte al Turciei, are un comportament oarecum autoritar. Vin la rând Ungaria, Austria și ce să vezi Rusia cea pravoslavnică, devine un cap de pod al tiraniei. A se vedea îndeosebi atitudinea față de mortul Navalnii.

A cuplat de mult Coreea de Nord, ceva mai discret

China, apoi subtil India (actualul prim ministru fiind hotărât să câștige un al treilea mandat) și ce să vezi Africa de Sud. Cea din urmă, cu semnificative probleme rasiale, trimite la Curtea Penală Internațională de la Haga, Israelul, că a condus un genocid în Cisiordania. Marile puteri se uită lung la această zonă - Orientul mijlociu - dar nu ajung la nicio concluzie, spre a curma suferințele a milioane de semeni. Ca să nu mai vorbim și de o altă iluzie care se cheamă războiul din Ucraina și care a împlinit deja doi ani de la debutul său. Și nu în ultimul rând puternica înarmare a Iranului inclusiv cu dorința de a dezvolta bomba atomică. Nu trebuie uitat că prin anii '60 ca populație erau puțin peste noi cu vreo 18 milioane de suflete, acum au depășit 82 milioane. Mai sunt și rebelii Houthi din Yemen un alt stat destructurat care atacă navele comerciale din Marea Roșie, cu răspunsuri armate din partea Angliei și Franței.

Conflicte mai mari sau mai mici sunt aproape pe toate continentele. O analiză The Guardian detaliază că electoratul european pentru alegerile din 2024 nu mai este grupat ideologic, între strategia de stânga și cea de dreapta. Acum sunt cinci triburi care determină marile probleme din ultimii ani - schimbările climatice, migrația, economia globală, războiul din Ucraina și pandemia Covid (de fapt consecințele post Covid). Fiecare dintre aceste oaze de instabilitate creează alte derivate cu sute ori mii de probleme care în totalitatea lor nu pot fi gestionate decât secvențial. Iluzia europenilor că vor trăi mai bine după bateria de alegeri din acest an este spulberată de sondaje; acestea alături de alte inconveniente conduc de fapt la o stare de deznădejde, de resemnare

și aici nu este vorba doar de cei care sunt sau se apropie de pensie, ci mai grav că acest fenomen a cuprins și tinerii. În ceea ce ne privește, un studiu arată că 55% dintre copiii români vor să se stabilească în alte țări, 20% de tinerii de peste 16 ani nu urmează nicio formă de școlarizare. Iar ca un corolar numărul copiilor a scăzut în ultimii 20 de ani de la 4,8 milioane la 3,7 milioane. Pe fondul acestor cifre alarmante sunt tot mai mulți care (mai ales în mediul on-line) își pun fel de fel de

întrebări.

Spicuiesc câteva: De ce Croația țară de tranzit a migrantilor e primită în Schenghen și noi nu? De ce ungerii, austriecii și toate celelalte țări UE pot merge în SUA fără viză și noi nu? De ce legea dezincriminării abuzului în serviciu dată de Dragnea era rea, iar cea dată de Ciucă e bună? De ce pentru agricultorii din Ungaria, Polonia, Bulgaria afectați de importurile de cereale din Ucraina, ajutoarele sunt mai mari iar pentru România cele mai mici? De ce polonezii, nemții au voie să dezvolte centrale pe cărbune iar noi nu? De ce multe țări europene au voie să dezvolte relații economice cu China și noi nu? De ce în România prețul energiei, combustibilului, alimentelor sunt ca în UE iar salariile ca în Africa? Iar lista întrebărilor este foarte lungă, arătând românilor că sunt la coada Europei. Și de aici dorința de a pleca în orice situație și cu orice preț din țara noastră. Le-a dispărut complet orice iluzie și de aici o scurtă poezie:

Iluzii

Se perindă prin ochiul meu închis
O serie de indivizi care au stins
Ceva din valul de energii și dinadins
Au nihilat seva românului proscris.
Valori perene de veacuri strânse în căuc
De noi și de strămoși crezând în van
Că suntem urmașii lui Traian
Dar vai! Ne-am trezit popor năuc.
Inhalăm iluzii zi de zi și care-i rostul?
Că de fapt alții de aiurea ne conduc
Devenind în timp un neam caduc
Fără un țel precis, de promisiuni sătul.
Iluzii sădim înspre urmașii noștri
Că ei vor deveni mai puri și mai maturi
Trecând la index ale noastre neîmpliniri
Da! Crescând îi vedem ca niște aștri.

*Independența
prin Cultură*

Acum, în preacoacerea alegerilor din a doua parte a anului, se caută fel de fel de soluții considerate salvatoare menite măcar să aplatizeze acest trinom cvasidistructiv: criza economică - sanitară și socialpolitică, cu evoluție în valuri, atingând cote maxime când unele când altele. La noi s-a început cu limitarea cash-ului, cu demonstrații și comparații cu alte țări europene. Și eu sunt de acord ca să nu țin bani la saltea cum se spune, dar la o situație limită, de pildă un zvon despre un război pe teritoriul nostru, băncile sunt golite de bani instantaneu.

Există temerea că dacă nu vom mai folosi numerar, acesta va dispărea pentru totdeauna. Vine un

organism statal, care în evidențele lui pretinde că ai un debit și atunci îți blochează conturile. Până le deblocă, te faci de râs la market că trebuie să dai înapoi ce ai pus în coș. Cash-ul asigură confidențialitatea digitală, băncile, marile companii ca să nu mai spun hackerii, nu pot urmări ce cumperi și care este circuitul banilor. Cu bani cash poți cumpăra de oriunde chiar și urzici ori ciuperci de pe marginea drumului. Dacă un apropiat are nevoie de bani îi poți oferi imediat pentru un caz de forță majoră de exemplu.

Nu! Toți trebuie să trăim cu iluzia că avem bani, în realitate se dorește printre altele controlul nostru total până în cele mai intime unghere umane. Poate vrei să iei tămâie ori lumânări să le folosești pentru conducătorii noștri iubiți, spre trecerea lor în eternitate; nu, doar cu cardul. Cu ceva timp în urmă am trăit o iluzie, în final deziluzie, că longevivul nostru șef al BNR a hotărât să pună în circulație un cupiu de douăzeci de lei, pentru prima dată ca efigie pe marea eroină din Primul Război Mondial, Ecaterina Teodoroiu.

Sacrificiul ei nu l-a impresionat pe Manole aflat în evidențele UM0195, adică sub controlul contraspionajului extern din Centrala de Informații Externe, care vizau cetățenii străini, dar și pe unii colegi de breaslă. Cetățeanul în cauză având o uriașă protecție externă a negat totul. Procesul în care a fost implicat, cum se întâmplă cel mai des în justiția noastră plină de marote, a fost suspendat. Dar cum rămâne cu Ecaterina - bancnota. A dispărut în neant. Ce s-a întâmplat ori s-a colcăit pe la BNR nimeni nu știe. De la băncile cu care am relații economico-financiare mi s-au oferit câteva exemplare spre a scăpa de ele.

Ar fi fost pentru prima dată când pe o cupiură apărea o femeie; o fi fost ori nu în faza de a fi misogin. Greu de spus dar de ce a abandonat acest demers, nobil prin inițiativă, apoi trecut în derizoriu. Dacă semnătura Guvernatorului General este autentică se poate observa că la casier general cineva semnează cu o apostilă - pentru, adică fără a fi de acord se poate înțelege că acel în drept nu a vrut să-și pună semnătura pe bancnotă. Să vedem în ce iluzii se mai scaldă vremelnicii noștri conducători. Impozitarea tips-ului definit ca acronim al to insure prompt service, adică pentru a asigura o servire promptă, o obsesie a Pontacului, pusă acum în practică. Bacșișul, că de fapt asta este, provine din cuvântul persan bakhshesh adoptat în multe limbi inclusiv la noi, având același sens, de a da ceva în plus, o recompensă pentru anumite servicii ori bunătate. Noi, cred, că l-am preluat de la turci, bahşiş; cu sensuri apropiate fiind ciubuc ori peșcheș. Și se dorea la bugetul nostru solid sume impresionante care să salveze țara - se înțelege că este o glumă.

Acești bani, dați în plus la nota de plată mai ales celor din HORECA, profitând elevii și studenții care vara lucrează pe litoralul românesc. Rezultatul după un an de implementare sub 30% din ce s-a estimat, mult mai puțin decât amenzile și controalele corporale făptuitorilor, adică un eșec, trâmbițat cu mult elan muncitoresc ca fiind o victorie spre îndeplinirea bugetului. Desigur că a distrus și iluziile unor tineri/tinere care fără a ține seama de orele de muncă suplimentare își permiteau ceva distracție, îmbrăcăminte ori cele necesare continuării studiilor. Și de departe vine ca un tăvăluc o altă inițiativă legislativă, având ca punct forte IMM-urile. Inițiativa de a ataca aceste entități economice pe mai multe planuri se va răsfrânge în mod direct asupra consumatorilor, dar din expunerea de motive vor produce un plus la bugetul de stat de peste 1 miliard €, așa își închipuie otoritățile. Cheltuielile bugetare aferente structurilor administrative ale statului sunt trecute deocamdată sub tăcere. Oare de ce? Revenind la IMM-uri - HORECA, fără a detalia deocamdată impactul negativ asupra acestor structuri economice, specialiștii în domeniu (analizți economici, profesori, conducători de societăți comerciale) spun la unison că vor dispărea mii, poate zeci de mii de afaceri, evident cu corelativul impact negativ asupra bugetului.

La mare înghesuială și tot pe repede înainte au fost reglementate RETURO - recuperarea ambalajelor și E-factura. Acestea și cele arătate mai sus au fost implementate în țările vestice, dar în ani ori în decenii. La noi, pentru că politicienii noștri lucrează doar sub presiunea Bruxelles-ului, acestea au fost gândite (aiurea!) ca să fie introduse de ordinul lunilor (nu luna de pe cer) mergând aproape instantaneu cu amenzile.

Da, avem iluzia unui stat modern, el, prin cei care sunt la cârmă, mimează democrația, economia de piață și pun biciul pe cei care mai și lucrează contribuind la buget cu valori semnificative, neavând posibilitatea precum marii acaparatori să-și exporte valorile câștigate pe pământ românesc. Pentru că acum suntem în plină primăvară este cazul să ne desprindem pe moment de aceste șlamuri politico-economice și ca o pauză să ne îndreptăm gândurile spre câmpiile înverzite, pădurile care sunt răscolite de mii de viețuitoare, de Delta noastră îmbietoare și să clamăm la unison: Iată a venit primăvara!

O primăvară încrunțată
A venit primăvara fără îndoială
Față de trecuta iarnă nu am avut un regret
S-a dus încet spre sud, și fără fală
Ne-a lăsat în urmă, vălătuci ca-ntr-un balet.
Figuri de ceară care ne înconjoară,
Se întrec în promisiuni, oferind prosperitate
Vorbe-n vânt rostite a câta oară
Așa cum știm, într-o vajnică fatalitate
Noapte de vis, ca naivi, așa am crezut
Că vom trăi ca alții, cu toți în paradis
Dar vai! Ne-au înșelat, a fost un început
Că în scurt timp visul s-a stins.
Cum bardul ar spune că privighetoarea
Cântă sublim și liliacul e-nflorit
Dar ce folos că la o adică dezbinarea
Obturează chiar și soarele în asfințit

Fără a da o doză de pesimism în aceste catrene, se cade a trăi în realitate că de fapt acesta este modul în care ne putem raporta și nicidecum în iluzii care precum fumul se pierd în zare, în neant. La orizontul cunoașterii ar mai fi și Iluzii pierdute a lui Balzac, scrisă în anul 1837 cu ecranizările de rigoare. Tratează iluziile unui provincial cu pretense descendențe nobile (Lucien), îndrăgostit de o baroneasă și avatarurile sale în acea societate de atunci, cu nimic mai prejos de ce s-a întâmplat de-a

lungul istoriei până spre zilele noastre. La noi un punct forte ar fi Enigma Otiliei a lui George Călinescu publicată în anul 1938 este apreciat ca fiind un roman tip Balzacian cu o temă oarecum asemănătoare, a devenirii spre înalta societate, o iluzie care își urmează cursul ei istoric implacabil. Dar de ce umanul exacerbează în iluzii? Explicația este simplă, doar acestea îi întrețin flacăra devenirii.

Scriitoarea Aurora Liiceanu afirmă: Dacă-ți mor iluziile, viața este murdară. Dezvoltă în volumul Deșteptarea Penelopei o idee că bărbații par să se raporteze la realitate, într-un mod mai practic decât femeile. Nu trebuie să luăm ad literam aceste reflecții, că în realitate, pretind eu, femeile de fapt au o zonă bogată a iluziilor pe care cel mai adesea le finalizează în mod fericit. Mai există un domeniu de meditație în sfera iluziilor auditive bazate pe tăceri. Concluzia preliminară este că oamenii aud sunetul liniștii. La fel cum alții le aud pe cele autentice. Aceasta ar fi profunza explicație că unele zone politice actuale de la noi dar și de aiurea propun să îi ascultăm pe vectorii de imagine în tăcere. Putem oare?

Florian Laurențiu Stoika

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*